

Byla C-266/22

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2022 m. balandžio 20 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Curtea de Apel București (Rumunija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2022 m. kovo 23 d.

Pareiškėjos:

CRRC Qingdao Sifang CO LTD

Astra Vagoane Călători SA

Atsakovės:

Autoritatea pentru Reformă Feroviară

Alstom Ferroviaria SpA

Pagrindinės bylos dalykas

Skundas, kuriuo pareiškėjos *CRRC Qingdao Sifang CO LTD* ir *Astra Vagoane Călători SA* pagal rungimosi principą vykstančiame procese, kuriame atsakovės yra *Autoritatea pentru Reformă Feroviară* (Geležinkelių reformų institucija, ARF) ir *Alstom Ferroviaria SpA*, pareikalavo panaikinti 2022 m. sausio 31 d. *Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor* (Nacionalinė skundų nagrinėjimo taryba, CNSC) sprendimą ir viešojo pirkimo procedūros protokolą, kuriuo asociacijos *CRRC Qingdao Sifang CO LTD-Astra Vagoane Călători SA* pasiūlymas buvo pašalintas iš procedūros, o *Alstom Ferroviaria SpA* pasiūlymas buvo pripažintas laimėjusiu.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Remiantis SESV 267 straipsniu, prašoma išaiškinti teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos, vienodo požiūrio, skaidrumo ir proporcingumo principus, taip pat Direktyvos 2014/24 25 straipsnį.

Prejudiciniai klausimai

Ar teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principams prieštarauja nacionalinės teisės norma, kuria nuo 2021 m. balandžio 5 d. į nacionalinę teisę perkeltas Direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų 25 straipsnis ir kurioje nustatyta, kad ekonominės veiklos vykdytojai, kuriems netaikomos šios Sąjungos teisės nuostatos, gali toliau dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose tik tuo atveju, jei pasiūlymus pateikė iki šio teisės akto pakeitimo įsigaliojimo dienos?

Ar pagal Direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų 18 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus vienodo požiūrio, skaidrumo ir proporcingumo principus, siejamus su Direktyvos 2014/24/ES 2 straipsnio 1 dalies 13 punktu ir 49 straipsniu, draudžiama pašalinti konkurso dalyvį remiantis valstybės narės vyriausybės priimtu įstatymo galią turinčiu teisės aktu, kuriuo nustatoma nauja taisyklė, iš dalies keičianti ekonominės veiklos vykdytojo sąvoką, po to, kai buvo paskelbtas skelbimas apie pirkimą, susijęs su viešojo pirkimo procedūra, kurioje dalyvauja šis ekonominės veiklos vykdytojas?

Nurodyti Sąjungos teisės aktai

2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB: 2 straipsnio 1 dalies 13 punktas, 18 straipsnio 1 dalis, 25 straipsnis, 27 straipsnio 1 dalis ir 49 straipsnis.

Nacionalinės teisės nuostatos ir teismų praktika

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2021 privind modificarea și completarea unor acte normative în domeniul achizițiilor publice (Nepaprastasis vyriausybės nutarimas Nr. 25/2021, kuriuo iš dalies keičiami ir papildomi tam tikri viešųjų pirkimų srities norminiai aktai), paskelbtas *Monitorul Oficial al României*, I dalis, Nr. 346, 2021 m. balandžio 5 d., V straipsnis ir baigiamoji pastaba

„V straipsnis

Viešojo pirkimo procedūroms, per kurias ekonominės veiklos vykdytojai pateikė pasiūlymus šio nutarimo įsigaliojimo dieną, taikomi tą dieną, kai šios procedūros buvo pradėtos, galioję teisės aktai.

*

Šiuo dekretu į nacionalinę teisę perkeliama 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, 25 straipsnio nuostatos <...>.“

Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, forma în vigoare la 3 aprilie 2020, data inițierii procedurii de atribuire (Įstatymas Nr. 98/2016 dėl viešųjų pirkimų, sutarties skyrimo procedūros pradžios dieną – 2020 m. balandžio 3 d. – galiojusi redakcija)

3 straipsnio 1 dalies j) punktas

„Šiame įstatyme toliau nurodytos sąvokos ir formuluotės reiškia:

j) **ekonominės veiklos vykdytojas** – bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kurio veiklą reglamentuoja viešojo ar privatinė teisė, arba tokių asmenų ir (arba) subjektų grupė ar asociacija, kurie rinkoje teisėtai siūlosi atlikti darbus ir (arba) statybos darbus, tiekti prekes ar teikti paslaugas, įskaitant bet kokią laikiną dviejų ar daugiau subjektų asociaciją; <...>.“

72 straipsnis

„Atviro konkurso procedūra pradedama išsiunčiant paskelbti skelbimą apie pirkimą pagal 144 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas, kuriame perkančioji organizacija paprašo ekonominės veiklos vykdytojų pateikti pasiūlymus.“

154 straipsnis

„Perkančioji organizacija privalo parengti konkurso dokumentus, kuriuose būtų pateikta visa informacija, būtina siekiant užtikrinti, kad ekonominės veiklos vykdytojai būtų išsamiai, teisingai ir tiksliai informuojami apie sutarties reikalavimus, sutarties dalyką ir sutarties skyrimo tvarką.“

236 straipsnis

„1. Šis įstatymas taikomas viešojo pirkimo procedūroms, pradėtoms po jo įsigaliojimo dienos.

2. Šio įstatymo įsigaliojimo dieną vykdomoms viešojo pirkimo procedūroms taikomi konkurso paskelbimo dieną galioję teisės aktai.

3. Šis įstatymas taikomas viešojo pirkimo sutartims ir (arba) pagrindų susitarimams, sudarytiems po jo įsigaliojimo dienos.

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos sudarytiems viešojo pirkimo sutartims ir (arba) pagrindų susitarimams taikomos jų sudarymo, pakeitimo, aiškinimo, pasekmių, vykdymo ir nutraukimo metu galiojusio įstatymo nuostatos.“

Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, forma în vigoare la 19 aprilie 2021 (data depunerii ofertelor) (Įstatymas Nr. 98/2016 dėl viešųjų pirkimų, 2021 m. balandžio 19 d. (pasiūlymų pateikimo data) galiojusi redakcija, įsigaliojusi 2021 m. balandžio 5 d., po Nutarimu Nr. 25/2021 atlikto pakeitimo

3 straipsnio 1 dalies jį punktą

„Šiame įstatyme toliau nurodytos sąvokos ir formuluotės reiškia: <...>

„**ekonominės veiklos vykdytojas** – bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kurio veiklą reglamentuoja viešoji ar privatinė teisė, arba tokių asmenų grupė ar asociacija, įskaitant bet kokią laikiną dviejų ar daugiau tokių subjektų asociaciją, kurie rinkoje teisėtai siūlosi atlikti darbus, tiekti prekes ar teikti paslaugas ir kuris (-i) yra įsisteigęs (-usi):

- i) ES valstybėje narėje;
- ii) Europos ekonominės erdvės (EEE) valstybėje narėje;
- iii) trečiosiose šalyse, ratifikavusiose Pasaulio prekybos organizacijos sutartį dėl viešųjų pirkimų (toliau – SVP), tiek, kiek skirta viešojo pirkimo sutartis patenka į to susitarimo Europos Sąjungos I priedėlio 1, 2, 4 ir 5, 6 ir 7 priedų taikymo sritį;
- iv) trečiosiose šalyse, stojančiose į Europos Sąjungą;
- v) trečiosiose šalyse, kurios nepatenka į iii punkto taikymo sritį, tačiau yra pasirašiusios kitus tarptautinius susitarimus, kuriais Europos Sąjunga įpareigojama suteikti laisvą prieigą prie viešųjų pirkimų rinkos; <...>.“

49 straipsnis

„1. Perkančiosios organizacijos turi pareigą ekonominės veiklos vykdytojus vertinti vienodai, jų nediskriminuoti bei veikti skaidriai ir vadovaudamasi proporcingumo principu.

2. Kiek tai numatyta SVP Europos Sąjungos I priedėlio 1, 2, 4 ir 5, 6 ir 7 prieduose ir kituose tarptautiniuose susitarimuose, kurie Sąjungai yra privalomi, perkančiosios organizacijos tuos susitarimus pasirašiusių šalių darbus, prekes, paslaugas ir ekonominės veiklos vykdytojus vertina ne mažiau palankiai nei Europos Sąjungos darbus, prekes, paslaugas ir ekonominės veiklos vykdytojus.“

53 straipsnio 1^a dalis

„Perkančioji organizacija pašalina iš viešojo pirkimo procedūros bet kuri fizinį ar juridinį asmenį, kuris yra atskiras konkurso dalyvis / asocijuotas konkurso dalyvis / kandidatas / trečioji šalis rėmėja / subrangovas, kuris neatitinka 3 straipsnio 1 dalies jį punkte pateiktos apibrėžties, nesant reikalo tikrinti klasifikavimo pagal 164, 165 ir 167 straipsnių nuostatas.“

Decizia Curții Constituționale a României nr. 393/2020 (Rumunijos Konstitucinio Teismo sprendimas Nr. 393/2020), paskelbtas 2020 m. rugpjūčio 25 d. *Monitorul Oficial al României*, I dalis, Nr. 773, 21 punktą, pagal kurį nauju įstatymu negali būti reglamentuojami faktai, kurie iki jo įsigaliojimo sukėlė arba – atitinkamais atvejais – pakeitė ar panaikino teisinę situaciją arba padarinius, kuriuos ši teisinė situacija sukėlė iki tos pačios datos.

Decizia Curții Constituționale a României nr. 1008/2009 (Rumunijos Konstitucinio Teismo sprendimas Nr. 1008/2009), paskelbtas 2009 m. liepos 23 d. *Monitorul Oficial al României*, I dalis, Nr. 507, dėl teisės aktų priėmimo skubos kriterijaus ir ypatingų situacijų, kuriomis grindžiami šie teisės aktai, vertinimo.

Trumpas faktinių aplinkybių ir pagrindinės bylos aprašymas

- 1 2020 m. balandžio 3 d. ARF pradėjo atviro konkurso procedūrą dėl viešojo pirkimo sutarties dėl „20 naujų tarpregioninių elektrinių traukinių sąstatų, pavadintų RE-IR, pirkimo ir dėl šių traukinių eksploatavimui būtinų techninės priežiūros ir remonto paslaugų pirkimo“, paskelbdama 2020 m. balandžio 3 d. skelbimą apie konkursą *sistem electronic de achiziții publice* (elektroninė viešųjų pirkimų sistema, SEAP) kartu su atitinkamais konkurso dokumentais.
- 2 2021 m. balandžio 19 d. pasiūlymus pateikė du ekonominės veiklos vykdytojai, t. y. asociacija *CRRC Qingdao Sifang CO LTD-SC Astra Vagoane Călători SA* ir bendrovė *Alstom Ferroviaria SpA*.
- 3 2021 m. spalio 28 d. galutiniu viešojo pirkimo procedūros protokolu asociacijos *CRRC Qingdao Sifang CO LTD-SC Astra Vagoane Călători SA* pateiktas pasiūlymas buvo pašalintas iš procedūros, o bendrovės *Alstom Ferroviaria SpA* pateiktas pasiūlymas buvo pripažintas laimėjusiu.
- 4 Pašalinimo priežastis – asociacijos patronuojančioji bendrovė *CRRC Qingdao Sifang CO LTD*, įsikūrusi Kinijos Liaudies Respublikoje, neatitiko Įstatymo Nr. 98/2016, iš dalies pakeisto ir papildyto Nutarimu Nr. 25/2021, 3 straipsnio 1 dalies jį punkte pateiktos apibrėžties.
- 5 Dėl šio protokolo asociacija *CRRC Qingdao Sifang CO LTD-SC Astra Vagoane Călători SA* 2021 m. lapkričio 12 d. pateikė CNSC skundą dėl perkančiosios organizacijos ARF, prašydama panaikinti viešojo pirkimo procedūros protokolą ir įpareigoti perkančiąją organizaciją per šią procedūrą iš naujo išnagrinėti pateiktus pasiūlymus bei parengti naują viešojo pirkimo procedūros protokolą.
- 6 Pareiškėja teigė, kad 2020 m. balandžio 3 d., kai buvo pradėta viešojo pirkimo procedūra, turėjo būti taikomos Įstatymo Nr. 98/2016, iš dalies pakeisto Nutarimu Nr. 23/2020, kuris įsigaliojo 2020 m. vasario 12 d., nuostatos. Įstatymo Nr. 98/2016 236 straipsnyje buvo numatyta, kad jis taikomas viešojo pirkimo procedūroms, pradėtoms po šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

- 7 2021 m. balandžio 5 d., t. y. praėjus maždaug vieniems metams nuo procedūros pradžios, įsigaliojo Nutarimas Nr. 25/2021, kuriuo Įstatymas Nr. 98/2016 buvo dar kartą iš dalies pakeistas, be kita ko, nustatant, kad konkurso procedūroms, pagal kurias šio nutarimo įsigaliojimo dieną ekonominės veiklos vykdytojai jau buvo pateikę pasiūlymus, taikomi teisės aktai, galioję tą dieną, kai šios procedūros buvo pradėtos (Nutarimo Nr. 25/2021 V straipsnis).
- 8 Pareiškėjos teigimu, perkančioji organizacija jau pradėtai procedūrai atgaline data pritaikė įstatymą, o tai prieštarauja Rumunijos Konstitucijai ir Europos Sąjungos teisei.
- 9 CNSC nusprendė, kad asociacija *CRRC Qingdao Sifang CO LTD-SC Astra Vagoane Călători SA* pasiūlymą pateikė nustatytu laiku, t. y. 2021 m. balandžio 19 d., po to, kai 2021 m. balandžio 5 d. įsigaliojo Nutarimas Nr. 25/2021, kuriuo buvo iš dalies pakeistas Įstatymo Nr. 98/2016 dėl viešųjų pirkimų 3 straipsnio 1 dalies j j punktas. Šiame j j punkte pateikta nauja ekonominės veiklos vykdytojo apibrėžtis, o šio punkto iii–v papunkčiuose nurodytos naujos trečiųjų šalių, kuriose ekonominės veiklos vykdytojas turi būti įsisteigęs, kategorijos. Remiantis šiomis kategorijomis, bendru Ekonomikos, verslo ir turizmo ministro bei Nacionalinės viešųjų pirkimų agentūros pirmininko įsakymu buvo patvirtintas šiuos kriterijus atitinkančių šalių sąrašas, į kurį neįtraukta Kinijos Liaudies Respublika, kurioje yra asociacijos *CRRC Qingdao Sifang CO LTD* patronuojančiosios bendrovės *CRRC Qingdao Sifang CO LTD-SC Astra Vagoane Călători SA* buveinė.
- 10 Todėl CNSC nurodė, kad 2021 m. balandžio 19 d. bendrovė *CRRC Qingdao Sifang CO LTD* neturėjo teisės dalyvauti Rumunijoje vykusioje viešojo pirkimo procedūroje.
- 11 CNSC atmetė pareiškėjos teiginius dėl įstatymo taikymo atgaline data ir nurodė, kad Įstatymo Nr. 98/2016 pakeitimai ir papildymai, padaryti Nutarimu Nr. 25/2021, įsigaliojo 2021 m. balandžio 5 d., o Nutarimo Nr. 25/2021 V straipsnyje numatyta, kad tik pirkimo procedūroms, pagal kurias ekonominės veiklos vykdytojai tą dieną jau buvo pateikę pasiūlymus, taikomos tą dieną, kai šios procedūros buvo pradėtos, galiojusios taisyklės.
- 12 Todėl CNSC 2022 m. sausio 31 d. sprendimu atmetė skundą kaip nepagrįstą.
- 13 Dėl šio sprendimo *CRRC Qingdao Sifang CO LTD* ir *SC Astra Vagoane Călători SA* 2022 m. vasario 14 d. pateikė administracinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.
- 14 Skundo motyvuose pareiškėjos pažymėjo, kad dalyvavo viešojo pirkimo procedūroje, kuri buvo pradėta 2020 m. balandžio 3 d. paskelbus skelbimą apie pirkimą ir kurios pabaigoje jų pasiūlymas, pateiktas 2021 m. balandžio 19 d., buvo pašalintas iš procedūros pagal Nutarimą Nr. 25/2021.

- 15 Jos nurodė, kad Nutarimas Nr. 25/2021 yra naujas įstatymas, priimtas praėjus metams po to, kai buvo pradėta viešojo pirkimo procedūra. Šio nutarimo V straipsnyje nustatyta, kad procedūroms, dėl kurių buvo pateikti pasiūlymai, taikytinas jau galiojantis senasis įstatymas, tačiau nėra numatyta, kad kitoms procedūroms, kurios jau buvo pradėtos, bet per jas nebuvo pateikti pasiūlymai, naujasis įstatymas galioja atgaline data.
- 16 Pareiškėjos taip pat pažymėjo, kad paskelbus skelbimą apie viešąjį pirkimą susiklosto teisinė situacija, kuri visiškai apibrėžia dalyvavimo konkurse sąlygas, ir akivaizdu, kad po šios teisinės situacijos apibrėžimo priimtu įstatymu negalima jos pakeisti atgaline data.
- 17 Jos teigė, kad viešojo pirkimo procedūros taisyklių pakeitimas jai prasidėjus būtų veiksmai, akivaizdžiai pažeidžiantys Europos Sąjungos teisės principus, t. y. teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio saugumo, negaliojimo atgaline data, skaidrumo ir vienodo požiūrio principus.
- 18 Pareiškėjos taip pat rėmėsi Teisingumo Teismo jurisprudencija, konkrečiai – 2012 m. vasario 14 d. Sprendimo *Toshiba Corporation ir kt.*, C-17/10, 50 ir 51 punktais ir 2011 m. kovo 24 d. Sprendimo *ISD Polska sp. z o.o.*, C-369/09, 98 punktu, pagal kuriuos valstybės narės nacionalinė taisyklė negali būti taikoma siekiant iš dalies pakeisti tam tikro subjekto atžvilgiu jau nustatytas taisykles.
- 19 Pagal įstatymo netaikymo atgaline data principą, kurį kaip pagrindinę teisę įtvirtino ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, nacionaliniam teismui neleidžiama vertinti teisinės situacijos, susidariusios pagal įstatymą, kuris buvo priimtas gerokai vėliau, o pagal suformuotą jurisprudenciją dalyvavimo taisyklių pakeitimas pasiūlymų vertinimo metu reikštų esminį šių pagrindinių principų pažeidimą, nes tai būtų konkurso taisyklių pakeitimas pasibaigus konkursui.
- 20 Atsakovė ARF prašė atmesti pareiškėjų pateiktą skundą kaip nepagrįstą ir teigė, kad *CRRC Qingdao Sifang* ir *Astra Vagoane Călători* asociacijos pateiktas pasiūlymas neatitinka Nutarime Nr. 25/2021, kuriuo iš dalies keičiamas ir papildomas Įstatymo Nr. 98/2016 3 straipsnio 1 dalies jį punktą (t. y. ekonominės veiklos vykdytojo apibrėžtis), nustatytų tinkamumo reikalavimų. *CRRC Qingdao Sifang* yra Kinijos Liaudies Respublikoje registruota bendrovė, kuri nepatenka į Nutarime Nr. 25/2021 nustatytas kategorijas.
- 21 ARF taip pat pažymi, kad teisiniai santykiai negalėjo būti laikomi atsiradusiais konkurso dokumentų paskelbimo metu, nes ekonominės veiklos vykdytojo noras priimti teisinį įsipareigojimą negalėjo būti išreikštas prieš pateikiant pasiūlymą. Įstatymas Nr. 98/2016, iš dalies pakeistas ir papildytas 2021 m. balandžio 5 d. Nutarimu Nr. 25/2021, taikytinas tik po šio pakeitimo pateiktiems pasiūlymams, o potencialūs dalyviai, 2021 m. balandžio 19 d. teikdami pasiūlymus, turėjo atsižvelgti į galiojančius teisės aktų pakeitimus.

- 22 Be to, Nutarimo Nr. 25/2021 pereinamojo laikotarpio nuostatose aiškiai nurodyta, kad jis netaikomas viešojo pirkimo procedūroms, per kurias ekonominės veiklos vykdytojai pateikė pasiūlymus iki šio nutarimo įsigaliojimo.
- 23 Atsakovė *Alstom Ferroviaria SpA*, kurios buveinė yra Italijoje, paprašė atmesti pareiškėjų pateiktą skundą ir patvirtinti CNSC sprendimą, motyvuodama tuo, kad asociacijos *CRRC-Astra Vagoane* pateiktas pasiūlymas buvo pagrįstai pašalintas iš konkurso, nes buvo pateiktas po Nutarimo Nr. 25/2021 įsigaliojimo dienos, t. y. jį pateikė ekonominės veiklos vykdytojas, nepriklausantis juo reglamentuojamoms kategorijoms.
- 24 Ji laikėsi nuomonės, kad tik pasiūlymas yra teisinis veiksmas, kuriuo pradėdami ekonominės veiklos vykdytojo ir perkančiosios organizacijos teisiniai santykiai, ir negalima kalbėti apie galiojimą atgaline data, turint omenyje laikotarpį iki pasiūlymo pateikimo, nes tarp konkurso dalyvio ir perkančiosios organizacijos dar nėra teisinių santykių, o ekonominės veiklos vykdytojas nėra tapęs teisės subjektu, susijusiu su viešojo pirkimo procedūra.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 25 Pareiškėjos *CRRC Qingdao Sifang CO LTD* ir *Astra Vagoane Călători SA* paprašė kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą; atsakovės su tokiu prašymu nesutiko.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas išdėstė Nutarimu Nr. 25/2021 padarytų reglamentavimo pakeitimų kontekstą.
- 27 Nutarime Nr. 25/2021, remiantis Direktyvos 2014/24/ES 25 straipsnio nuostatomis, iš naujo apibrėžtos tam tikros dalyvavimo viešojo pirkimo procedūrose bendrosios taisyklės, pagal kurias valstybės narės įpareigojamos užtikrinti toki patį požiūrį, koks Europos Sąjungos valstybėse taikomas ekonominės veiklos vykdytojams, tik tuo atveju, kai tai yra ekonominės veiklos vykdytojai iš valstybių, kurios yra pasirašiusios susitarimus, į kuriuos daroma nuoroda toje nuostatoje.
- 28 Nutarimo Nr. 25/2021 preambulėje Rumunijos vyriausybė atkreipė dėmesį į pastarųjų metų padėtį, kai viešųjų pirkimų procedūrose padaugėjo dalyvių iš ne Sąjungos šalių, siūlančių mažesnes atitikties tam tikriems reikalavimams garantijas, susijusias su tuo, kaip laikomasi tam tikrų reikalavimų, kaip antai sertifikuotų kokybės standartų, aplinkosaugos ir darnaus vystymosi standartų, reikalavimų, susijusių su darbo sąlygomis, socialine apsauga bei konkurencijos politika. Kartu ji pažymėjo, kad ekonominės veiklos vykdytojų iš trečiųjų valstybių dalyvavimas viešųjų pirkimų procedūrose, ypač transporto sektoriuje ir kituose strateginiuose sektoriuose, kurie turi įtakos darniam šalies ekonominiam ir

socialiniam vystymuisi, Rumunijoje gali sukelti rimtą pavojų didelėms viešosioms investicijoms.

- 29 Atsižvelgta į tai, kad geležinkelių ir kelių transporto sektoriuose netrukus bus pradėtos viešojo pirkimo procedūros įgyvendinant kelis didelius investicinius projektus, finansuojamus iš struktūrinių ir investicinių fondų, susijusių su 2014–2020 m. ir atitinkamai 2021–2027 m. programavimo laikotarpiais, numatytais *Planul Național de Redresare și Reziliență* (Nacionalinis ekonomikos atkūrimo ir atsparumo planas, PNRR) ir valstybės biudžete, dėl kurių negali būti sudarytos vienodos konkurencinės sąlygos Sąjungos valstybių narių ir ne Europos erdvės įmonėms, taip pat negali būti vienodai laikomasi aplinkosaugos, darbo, socialinės apsaugos ir darnaus vystymosi standartų, o tai gali sukelti kliūčių ir vėlavimų vykdant viešojo pirkimo procedūras.
- 30 Apskaičiuota, kad transporto sektoriuje bus investuota apie 20 mlrd. eurų, o vėlesnis šio teisės akto įsigaliojimas gali turėti didelį poveikį. Todėl Rumunijos vyriausybė nusprendė, kad pagal šį nutarimą turėtų būti imtasi neatidėliotinių priemonių.
- 31 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymėjo, kad pareiškėjos ginčija Nutarimo Nr. 25/2021, kuriuo į nacionalinę teisę perkeltos Direktyvos 2014/24 25 straipsnio nuostatos, nuostatų taikymą per viešojo pirkimo procedūrą.
- 32 Jis konstatavo, kad Direktyvos 2014/24 25 straipsnio formuluotėje nenumatoma jokio skirtingo požiūrio į ekonominės veiklos vykdytojus, atsižvelgiant į tai, kada jie pateikė savo pasiūlymus per viešojo pirkimo procedūras, kuriose dalyvauja.
- 33 Vis dėlto Nutarimo Nr. 25/2021, kuriuo šios nuostatos buvo perkeltos į nacionalinę teisę, V straipsnyje numatyta, kad viešojo pirkimo procedūroms, kuriose ekonominės veiklos vykdytojai pateikė pasiūlymus šio nutarimo įsigaliojimo dieną, taikomi tą dieną, kai šios procedūros buvo pradėtos, galioję teisės aktai.
- 34 Asociacija *CRRC Qingdao Sifang CO LTD-SC Astra Vagoane Călători SA* buvo pašalinta iš 2020 m. balandžio 3 d. pradėtos viešojo pirkimo atviro konkurso būdu procedūros, nes 2021 m. balandžio 19 d., kai pateikė pasiūlymą, bendrovė *CRRC Qingdao Sifang CO LTD*, vadovaujančioji asociacijos narė, nebegalėjo būti laikoma ekonominės veiklos vykdytoju, galinčiu dalyvauti viešojo pirkimo procedūroje pagal Įstatymo Nr. 98/2016, iš dalies pakeisto Nutarimu Nr. 25/2021, 3 straipsnio 1 dalies 11 punktą, nes jos buveinė buvo Kinijos Liaudies Respublikoje.
- 35 Apibendrinant kyla klausimas, koku mastu užtikrinamas Sąjungos teisėje įtvirtintų teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos, vienodo požiūrio, skaidrumo ir proporcingumo principų laikymasis tuo atveju, kai konkurso dalyvis pašalinamas remiantis valstybės narės vyriausybės priimtu įstatymo galią turinčiu norminiu teisės aktu, kuriuo ekonominės veiklos vykdytojo sąvoka pakeičiama po

to, kai paskelbiamas skelbimas apie viešojo pirkimo procedūrą, kurioje dalyvauja šis konkurso dalyvis.

- 36 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad būtina taikyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23a straipsnyje ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento 133 straipsnyje įtvirtintas nuostatas, susijusias su pagreitinta prejudicinio sprendimo priėmimo procedūra, nes ginčas susijęs su viešojo pirkimo procedūra, todėl SESV 267 straipsnyje numatyto prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrai atlikti būtino laikotarpio bylos šalys neturėtų laikyti priežastimi, dėl kurios iš pažiūros kyla abejonių dėl jų siekiamos teisminės gynybos priemonės veiksmingumo ar efektyvumo.

DARBINIS VERTINIMAS